

PROGRAM REALIZACJI DORADZTWA ZAWODOWEGO

Rok szkolny 2026/2027

1. Informacje organizacyjne

Program stanowi integralną część Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego. Opracowany przez szkolnego doradcę zawodowego we współpracy z nauczycielami, wychowawcami, pedagogiem/psychologiem oraz — w zakresie treści zawodowych — z pracodawcami i przedstawicielami branż.

Zaopiniowany przez Radę Pedagogiczną w dniu 9 września 2026 r. i zatwierdzony przez Dyrektora Szkoły 09września 2026 r.

1. Podstawa prawna

Akt / dokument	Znaczenie dla programu
Ustawa – Prawo oświatowe (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1043, ze zm.)	Art. 26a — obowiązek opracowania i realizacji programu doradztwa zawodowego zatwierdzanego przez dyrektora do 30 września.
Rozporządzenie MEN z 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego (Dz. U. poz. 325) — załączniki nr 1–3	Treści programowe: preorientacja (przedszkole, zał. 1), orientacja zawodowa (kl. I–VI, zał. 2), doradztwo zawodowe (kl. VII–VIII, zał. 3).
Rozporządzenie zmieniające z 20 stycznia 2026 r. (Dz. U. z 2026 r. poz. 73) — obowiązuje od 1.09.2026	Nowe treści i obowiązki: prognozy rynku pracy, współpraca z pracodawcami, cyfrowe narzędzia doradztwa, udział rodziców, wpływ AI, praca zdalna, ZSK.
Ramowe plany nauczania dla szkoły podstawowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 781, ze zm.)	Wymiar obowiązkowych zajęć z doradztwa: minimum 10 godzin w klasie VII i 10 godzin w klasie VIII.
Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2026/2027 (pismo MEN z 26 maja 2026 r.)	Kierunki 1–8 uwzględnione w celach i doborze tematów (m.in. kier. 7 — doradztwo i promocja kształcenia zawodowego).

2. Cele programu na rok szkolny 2026/2027

Cel główny:

Wspieranie uczniów szkoły podstawowej w poznawaniu siebie i świata zawodów oraz — w klasach VII–VIII — w świadomym wyborze dalszej ścieżki kształcenia, z uwzględnieniem rynku pracy, wpływu nowych technologii na zawody oraz kierunków polityki oświatowej państwa na rok szkolny 2026/2027.

Cele szczegółowe (uczeń):

- poznaje swoje mocne strony, zainteresowania i predyspozycje oraz prowadzi portfolio (kier. 8);
- poznaje świat zawodów, czynności i narzędzia pracy oraz zawody ważne społecznie (kier. 2, 7);
- rozumie znaczenie zdrowia, bezpieczeństwa i pierwszej pomocy w kontekście zawodów (kier. 3);
- bezpiecznie i odpowiedzialnie korzysta z technologii, poznaje wpływ AI na zawody (kier. 4);
- w klasach VII–VIII analizuje rynek pracy, poznaje ofertę szkół ponadpodstawowych i zasady rekrutacji (kier. 7);
- radzi sobie z emocjami i stresem związanym z wyborem dalszej szkoły (kier. 6);
- podejmuje świadomą decyzję o dalszej ścieżce kształcenia na podstawie Indywidualnego Planu Działania (kier. 7).

Program zakłada również — w miarę możliwości organizacyjnych — rozpoznanie oferty branżowego centrum umiejętności (BCU) oraz, w przypadku nawiązania współpracy, wykorzystanie jej w działaniach doradczych (kier. 7). Współpraca ta nie jest działaniem gwarantowanym i zależy od dostępności oraz adekwatności oferty BCU.

3. Adresaci i realizatorzy

Adresaci: dzieci oddziału przedszkolnego, uczniowie klas I–VIII, ich rodzice/opiekunowie, nauczyciele i wychowawcy.

Realizator	Zadania w programie
Szkolny doradca zawodowy (DZ)	Koordynacja programu, prowadzenie zajęć z doradztwa w kl. VII–VIII i konsultacji, systematyczna analiza prognozy zapotrzebowania na pracowników oraz wyników monitoringu karier absolwentów i wykorzystanie tych danych w pracy z uczniami i rodzicami, koordynowanie współpracy z poradnią psychologiczno-pedagogiczną (PPP), powiatowym urzędem pracy (PUP), pracodawcami oraz — po rozpoznaniu dostępności i adekwatności oferty — z branżowym centrum umiejętności (BCU), monitoring i ewaluacja.
Wychowawca oddziału przedszkolnego (WP)	Preorientacja zawodowa poprzez zabawę, obserwację i poznawanie zawodów z otoczenia dziecka.
Wychowawcy klas I–VIII	Realizacja tematów orientacji i doradztwa na godzinach z wychowawcą, wsparcie uczniów i kontakt z rodzicami.
Nauczyciele przedmiotów	Ekspozowanie związków przedmiotu z zawodami; realizacja tematów międzyprzedmiotowych (m.in. informatyka, przyroda/biologia, j. polski, historia, WF).

Realizator	Zadania w programie
Pedagog / psycholog szkolny	Diagnoza predyspozycji, wsparcie w decyzjach i radzeniu sobie ze stresem, pomoc psychologiczno-pedagogiczna.
Nauczyciel bibliotekarz	Gromadzenie i udostępnianie informacji o zawodach i szkołach; wsparcie w wyszukiwaniu rzetelnych źródeł.
Dyrektor szkoły	Zatwierdzenie programu do 30 września, zapewnienie warunków realizacji, wsparcie współpracy z otoczeniem, w tym rozpoznanie możliwości współpracy z BCU.

4. Powiązanie z kierunkami polityki oświatowej 2026/2027

Kierunek polityki	Jak realizujemy w programie
1. Reforma26 / Kompas Jutra	Tematy o zmianach na rynku pracy i kompetencjach przyszłości; interdyscyplinarne podejście.
2. Postawy obywatelskie i prospołeczne	Wartości i etyka pracy, prawo pracy, prawa i obowiązki pracownika, wolontariat.
3. Edukacja zdrowotna	Zawody a zdrowie, ergonomia i BHP, aktywność fizyczna a kompetencje.
4. Higiena cyfrowa, AI, ZPE	AI a zawody przyszłości, portale pracy, Zintegrowana Platforma Edukacyjna, wizerunek w sieci.
5. Współpraca z rodzicami	Warsztaty i konsultacje dla rodziców, wspólne planowanie ścieżki dziecka.
6. Zdrowie psychiczne	Radzenie sobie ze stresem decyzji, profilaktyka wypalenia, wsparcie w wyborze.
7. Doradztwo i kształcenie zawodowe	Poznanie zawodów i rynku pracy, oferta szkół ponadpodstawowych i zasady rekrutacji, wizyty zawodoznawcze u pracodawców i w szkołach prowadzących kształcenie zawodowe — a w przypadku nawiązania współpracy także w branżowym centrum umiejętności (BCU), ZSK, Indywidualny Plan Działania (kl. VII–VIII).
8. Praca projektowa i interdyscyplinarność	Projekty zespołowe, portfolio, ocenianie kształtujące, kompetencje przyszłości.

5. Treści i działania z podziałem na etapy edukacyjne

Kolumna „Kierunek” wskazuje powiązanie działania z kierunkami polityki oświatowej 2026/2027. Terminy mają charakter ramowy. Podstawa treści: zał. 1 (przedszkole), zał. 2 (kl. I–VI), zał. 3 (kl. VII–VIII, w brzmieniu Dz. U. z 2026 r. poz. 73).

Treści i działania z podziałem na etapy edukacyjne

5.1. Oddziały Przedszkolne- preorientacja zawodowa

Temat / działanie	Kierunek	Forma i termin	Realizator
„Kim chcę zostać?” – zabawa w zawody	8	zabawa • cały rok	WP
„Co lubię robić?” – zainteresowania i mocne strony	8	zajęcia • X	WP
„Zawody wokół nas” – spacer i obserwacja	7	wycieczka • XI	WP
„Mama i tata w pracy” – zawody rodziców	5	spotkanie • XI	WP + rodzice
„Kto nam pomaga?” – zawody pomocowe, numer 112	3	zajęcia • XII	WP / pedagog
„Robot i komputer w pracy” – technologia wokół nas	4	zajęcia • I	WP
„Praca w zespole” – każdy ma swoją rolę	2	zajęcia • II	WP
„Kalendarz zawodów” – co miesiąc nowy zawód	1	cykl • cały rok	WP / DZ

Lp.	Działanie/tematyka	Odbiorcy	Cele	Metody i formy, w tym udział rodziców	Osoby odpowiedzialne	Termin	Partnerzy
1	Wychowanie przedszkolne (oddział przedszkolny) — preorientacja zawodowa Treści programowe:	Oddziały przedszkolne	Poznanie zainteresowań, mocnych stron, różnych zawodów, znaczenia pracy, źródeł	Zajęcia zintegrowane, rozmowa, zabawa tematyczna, drama, prace plastyczne,	Nauczyciele/wychowawca	Cały rok	Rodzice, przedstawiciele zawodów

Lp.	Działanie/tematyka	Odbiorcy	Cele	Metody i formy, w tym udział rodziców	Osoby odpowiedzialne	Termin	Partnerzy
	1. Poznanie siebie Dziecko: 1.1 określa, co lubi robić; 1.2 podaje przykłady różnych zainteresowań; 1.3 określa, co robi dobrze; 1.4 podejmuje działania i opisuje, co z nich wyniknęło dla niego i dla innych. 2. Świat zawodów i rynek pracy Dziecko: 2.1 odgrywa różne role zawodowe w zabawie; 2.2 podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w jego najbliższym otoczeniu i nazwy tych zawodów, które wzbudziły jego zainteresowanie, oraz identyfikuje i opisuje czynności zawodowe wykonywane przez te osoby; 2.3 wskazuje zawody zaangażowane w powstawanie produktów codziennego użytku oraz w zdarzenia, w których dziecko uczestniczy, takie jak wyjście na		wiedzy oraz prostego planowania działań.	spotkania z przedstawicielami zawodów; możliwość włączenia rodziców.			

Lp.	Działanie/tematyka	Odbiorcy	Cele	Metody i formy, w tym udział rodziców	Osoby odpowiedzialne	Termin	Partnerzy
	zakupy, koncert, pocztę; 2.4 podejmuje próby posługiwania się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny; 2.5 opowiada o sobie w grupie rówieśniczej. 3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie Dziecko: 3.1 nazywa etapy edukacji (bez konieczności zachowania kolejności chronologicznej); 3.2 nazywa czynności, których lubi się uczyć. 4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych. Dziecko: 4.1 opowiada, kim chciałoby zostać; 4.2 na miarę swoich możliwości planuje własne działania lub działania grupy rówieśniczej przez wskazanie pojedynczych czynności i zadań niezbędnych						

Lp.	Działanie/tematyka	Odbiorcy	Cele	Metody i formy, w tym udział rodziców	Osoby odpowiedzialne	Termin	Partnerzy
	do realizacji celu; 4.3 podejmuje próby decydowania w ważnych dla niego sprawach, indywidualnie i w ramach działań grupy rówieśniczej						
2	Koła zainteresowań i rozwijanie pasji		Rozwijanie zainteresowań i zasobów uczniów.	Zajęcia praktyczne, projekty, prezentacje.	Nauczyciele prowadzący	Cały rok	—
3	Wycieczki/spotkania zawodoznawcze		Poznanie pracy ludzi i środowiska pracy.	Wyjścia, spotkania, obserwacja.	Wychowawcy	Według potrzeb	Rodzice, pracodawcy, instytucje

5.2. Klasy I–III — orientacja zawodowa

Temat / działanie	Kierunek	Forma i termin	Realizator
„Moje mocne strony” – co potrafię	8	godz. wychowawcza • X	wychowawca
„Zawody w mojej miejscowości”	7	lekcja • XI	wychowawca
„Zawody ważne społecznie” – bezpieczeństwo i zdrowie	2, 3	lekcja • XI	wychowawca
„Pierwsza pomoc dla najmłodszych”	3	zajęcia • XII	pedagog / wychowawca
„Bezpiecznie w Internecie” – higiena cyfrowa	4	lekcja informatyki • I	N. informatyki / pedagog
„Dzień z życia...” – wywiad z rodzicem o pracy	5	zadanie + lekcja • II	wychowawca + rodzice
„Praca w grupie się opłaca” – mini-projekt	8	projekt • III	wychowawca
„Zawody dawniej i dziś”	1	lekcja • IV	wychowawca

Lp.	Działanie/tematyka	Odbiorcy	Cele	Metody i formy, w tym udział rodziców	Osoby odpowiedzialne	Termin	Partnerzy
1	Orientacja zawodowa w ramach obowiązkowych zajęć edukacyjnych Treści programowe: 1. Poznanie siebie Uczeń: 1.1 opisuje swoje zainteresowania i określa, w jaki sposób może je rozwijać; 1.2 prezentuje swoje zainteresowania wobec innych osób; 1.3 podaje przykłady różnorodnych zainteresowań ludzi; 1.4 podaje przykłady swoich mocnych stron w różnych obszarach; 1.5 podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i opisuje, co z nich wyniknęło dla niego i dla innych. 2. Świat zawodów i rynek pracy Uczeń: 2.1 odgrywa różne role zawodowe w zabawie; 2.2 podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w bliższym i dalszym otoczeniu oraz opisuje podstawową specyfikę pracy w wybranych zawodach; 2.3 opisuje, czym jest praca, i omawia jej znaczenie w życiu człowieka na wybranych przykładach; 2.4 omawia znaczenie zaangażowania różnych	Klasy I–III	Poznanie zainteresowań, mocnych stron, różnych zawodów, znaczenia pracy, źródeł wiedzy oraz prostego planowania działań.	Zajęcia zintegrowane, rozmowa, zabawa tematyczna, drama, prace plastyczne, spotkania z przedstawicielami zawodów; możliwość włączenia rodziców.	Nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej	Cały rok	Rodzice, przedstawiciele zawodów

Lp.	Działanie/tematyka	Odbiorcy	Cele	Metody i formy, w tym udział rodziców	Osoby odpowiedzialne	Termin	Partnerzy
	zawodów w kształt otoczenia, w którym funkcjonuje; 2.5 opisuje rolę zdolności i zainteresowań w wykonywaniu danego zawodu; 2.6 posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny. 3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie Uczeń: 3.1 uzasadnia potrzebę uczenia się i zdobywania nowych umiejętności; 3.2 wskazuje treści, których lubi się uczyć; 3.3 wymienia różne źródła wiedzy i podejmuje próby korzystania z nich. 4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych Uczeń: 4.1 opowiada, kim chciałby zostać i co chciałby robić; 4.2 planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując na podstawowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu; 4.3 próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio z jego osobą.						

Lp.	Działanie/tematyka	Odbiorcy	Cele	Metody i formy, w tym udział rodziców	Osoby odpowiedzialne	Termin	Partnerzy
2	Koła zainteresowań i rozwijanie pasji	Klasy I–III	Rozwijanie zainteresowań i zasobów uczniów.	Zajęcia praktyczne, projekty, prezentacje.	Nauczyciele prowadzący	Cały rok	—
3	Wycieczki/spotkania zawodoznawcze	Klasy I–III	Poznanie pracy ludzi i środowiska pracy.	Wyjścia, spotkania, obserwacja.	Wychowawcy	Według potrzeb	Rodzice, pracodawcy, instytucje

5.3. Klasy IV–VI— orientacja zawodowa

Temat / działanie	Kierunek	Forma i termin	Realizator
„Moje mocne strony i zainteresowania – autodiagnoza”	8	godz. wychowawcza • X	wychowawca
„Zawody w mojej okolicy i ich znaczenie społeczne”	7	lekcja • XI	wychowawca
„Nowe technologie i sztuczna inteligencja a zawody – co się zmienia?”	4, 7	lekcja informatyki • XI	nauczyciel informatyki
„Zintegrowana Platforma Edukacyjna – poznaję zawody”	4	lekcja • XII	nauczyciel informatyki
„Zawody a emocje – jak radzę sobie ze stresem i porażką”	6	zajęcia • II	pedagog
„Praca zespołowa i role w grupie – mini-projekt”	8	projekt • III	nauczyciel przedmiotu / wychowawca
„Zawody bez stereotypów – równość i różnorodność”	2	zajęcia • IV	pedagog / wychowawca
„Zawody wokół przedmiotów szkolnych – po co mi ta wiedza?”	7	lekcje przedmiotowe • cały rok	nauczyciele przedmiotów

Lp.	Działanie/tematyka	Odbiorcy	Cele	Metody i formy, w tym udział rodziców	Osoby odpowiedzialne	Termin	Partnerzy
1	Orientacja zawodowa w ramach obowiązkowych zajęć edukacyjnych Tematyka: 1. Poznawanie własnych zasobów Uczeń: 1.1 określa własne zainteresowania i uzdolnienia oraz kompetencje; 1.2 wskazuje swoje mocne strony oraz możliwości ich wykorzystania w różnych dziedzinach życia; 1.3 podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i ocenia swoje działania, formułując wnioski na przyszłość; 1.4 prezentuje swoje zainteresowania i uzdolnienia wobec innych osób z zamiarem zaciekawienia odbiorców. 2. Świat zawodów i rynek pracy Uczeń: 2.1 wymienia różne grupy zawodów i podaje przykłady zawodów charakterystycznych dla poszczególnych grup, opisuje różne ścieżki ich uzyskiwania oraz podstawową specyfikę pracy w zawodach; 2.2 opisuje, czym jest praca i jakie ma znaczenie w życiu człowieka; 2.3 podaje czynniki wpływające na wybory zawodowe; 2.4 posługuje się przyborami i narzędziami	Klasy IV–VI	Poznanie własnych zasobów; grup zawodów; znaczenia pracy; czynników wyboru; źródeł wiedzy; planów edukacyjno-zawodowych.	Godziny wychowawcze i zajęcia przedmiotowe; dyskusja, projekt, praca z informacją, ćwiczenia; włączanie rodziców i przedstawicieli zawodów.	Wszyscy nauczyciele i wychowawcy	Cały rok	Rodzice, przedstawiciele zawodów

Lp.	Działanie/tematyka	Odbiorcy	Cele	Metody i formy, w tym udział rodziców	Osoby odpowiedzialne	Termin	Partnerzy
	zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny; 2.5 wyjaśnia rolę pieniądza we współczesnym świecie i jego związek z pracą. 3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie Uczeń: 3.1 wskazuje różne sposoby zdobywania wiedzy, korzystając ze znanych mu przykładów, oraz omawia swój indywidualny sposób nauki; 3.2 wskazuje przedmioty szkolne, których lubi się uczyć; 3.3 samodzielnie dociera do informacji i korzysta z różnych źródeł wiedzy. 4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych Uczeń: 4.1 opowiada o swoich planach edukacyjno-zawodowych; 4.2 planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując szczegółowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu; 4.3 próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio lub pośrednio z jego osobą.						

Lp.	Działanie/tematyka	Odbiorcy	Cele	Metody i formy, w tym udział rodziców	Osoby odpowiedzialne	Termin	Partnerzy
2	Koła zainteresowań	Klasy IV–VI	Rozwijanie zainteresowań, pasji i kompetencji.	Praca projektowa i praktyczna.	Nauczyciele prowadzący	Cały rok	—
3	Wycieczki zawodoznawcze	Klasy IV–VI	Poznanie środowiska pracy.	Wyjścia, obserwacja, rozmowy.	Wychowawcy/doradca	Według ustaleń	Pracodawcy, szkoły
4	Spotkania z przedstawicielami wybranych zawodów	Klasy IV–VI	Konfrontowanie wyobrażeń o zawodach z rzeczywistością.	Spotkania stacjonarne lub online; pytania uczniów; możliwość udziału rodziców jako przedstawicieli zawodów.	Wychowawcy/doradca	Według ustaleń	Rodzice, pracodawcy

5.4. Klasy VII –VIII zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego (10 godzin)

Poniższe tematy realizują obowiązkowy wymiar zajęć z doradztwa zawodowego (min. 10 godzin w klasie VII i 10 godzin w klasie VIII) w roku szkolnym 2026/2027. Są zgodne z treściami programowymi określonymi w załączniku nr 3 do rozporządzenia (stan prawny od 1 września 2026 r.) oraz z kierunkami polityki oświatowej państwa na rok szkolny 2026/2027.

Lp.	Temat	Cele/treści	Metody i formy	Osoby odpowiedzialne	Termin
1	Moje zasoby i predyspozycje – co wiem o sobie?	Rozpoznawanie zainteresowań, uzdolnień, kompetencji, predyspozycji, mocnych stron i ograniczeń (w tym zdrowotnych).	Ćwiczenia diagnostyczne, autorefleksja, praca indywidualna i w grupach.	Doradca zawodowy	Zgodnie z planem lekcji
2	Wartości, potrzeby i cele w planowaniu przyszłości	Określanie hierarchii wartości, aspiracji i potrzeb oraz ich znaczenia dla decyzji edukacyjno-zawodowych, a także znaczenia pracy w życiu człowieka.	Ćwiczenia, dyskusja, mapa wartości.	Doradca zawodowy	Zgodnie z planem lekcji
3	Jak szukać wiarygodnych informacji o zawodach w internecie?	Wykorzystywanie umiejętności cyfrowych do efektywnego przeszukiwania platform	Praca przy komputerze/urządzeniach mobilnych, porównywanie	Doradca zawodowy	Zgodnie z planem lekcji

Lp.	Temat	Cele/treści	Metody i formy	Osoby odpowiedzialne	Termin
		edukacyjnych i stron internetowych.	źródeł, zadania wyszukiwawcze.		
4	Zawód od kuchni – kwalifikacje i drogi ich uzyskania	Charakteryzowanie zawodów z uwzględnieniem kwalifikacji i możliwości ich uzyskiwania.	Praca z bazami zawodów, karta zawodu, analiza ścieżek kształcenia.	Doradca zawodowy	Zgodnie z planem lekcji
5	Praca dziś – jak zmieniają się formy zatrudnienia?	Porównywanie własnych zasobów z wymaganiami rynku pracy, z uwzględnieniem pracy zdalnej i elastycznych form zatrudnienia.	Studium przypadku, dyskusja, analiza przykładów.	Doradca zawodowy	Zgodnie z planem lekcji
6	Przedsiębiorczość – czy można stworzyć własną ścieżkę pracy?	Rozumienie przedsiębiorczości jako jednej z możliwości aktywności zawodowej.	Mini-projekt, burza mózgów, analiza pomysłów.	Doradca zawodowy	Zgodnie z planem lekcji
7	Doświadczenie pracy – wolontariat i projekty społeczne	Rozpoznawanie sposobów zdobywania doświadczenia, w tym przez wolontariat i projekty społeczne.	Mapa doświadczeń, planowanie aktywności, dyskusja.	Doradca zawodowy	Zgodnie z planem lekcji
8	AI i nowe technologie a przyszłość zawodów	Rozpoznawanie wpływu nowych technologii, w tym AI, na zawody i formy zatrudnienia.	Analiza przykładów, praca projektowa, dyskusja, krytyczne porównywanie źródeł.	Doradca zawodowy	Zgodnie z planem lekcji
9	Rynek pracy i zawody przyszłości – czego potrzebują pracodawcy?	Analiza trendów i aktualnych potrzeb rynku pracy; porównanie własnych zasobów z oczekiwaniami pracodawców; poznanie zawodów przyszłości i przewidywań co do sytuacji na rynku pracy w kolejnych dziesięcioleciach.	Praca z aktualnymi danymi i prognozami, mapa kompetencji.	Doradca zawodowy	Zgodnie z planem lekcji
10	Moja mapa dalszego rozwoju	Określanie celów i planów edukacyjno-zawodowych z wykorzystaniem narzędzi cyfrowych.	Portfolio, cyfrowe narzędzie planowania, podsumowanie i refleksja.	Doradca zawodowy	Zgodnie z planem lekcji

5.5. Klasy VIII – zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego (10 godzin)

Lp.	Temat	Cele/treści	Metody i formy	Osoby odpowiedzialne	Termin
1	Bilans zasobów – co zabieram ze sobą w przyszłość?	Synteza informacji o sobie, własnych zasobach, ograniczeniach, wartościach i celach.	Ćwiczenia diagnostyczne, portfolio, rozmowa doradcza.	Doradca zawodowy	Zgodnie z planem lekcji
2	Rynek pracy – lokalnie, regionalnie i szerzej	Analizowanie trendów, wymagań pracodawców i zmian zachodzących na rynku pracy.	Praca z aktualnymi źródłami i danymi.	Doradca zawodowy	Zgodnie z planem lekcji
3	Prognozy zapotrzebowania na pracowników – jak czytać dane?	Poznanie i wykorzystywanie prognoz zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego oraz innych prognoz rynku pracy.	Analiza prognoz, praca w grupach, porównywanie zawodów.	Doradca zawodowy	Zgodnie z planem lekcji
4	Szkoła prowadząca kształcenie zawodowe – korzyści i wyzwania	Analiza możliwości szybszego wejścia na rynek pracy, zdobycia kwalifikacji i dalszego kształcenia.	Porównanie ścieżek, analiza ofert szkół.	Doradca zawodowy	Zgodnie z planem lekcji
5	Liceum, technikum czy branżowa szkoła I stopnia – co pasuje do mnie? Oferta szkół ponadpodstawowych. Edukacja formalna i pozaformalna.	Dopasowanie możliwości edukacyjnych do własnych zasobów i planów.	Tabela porównawcza, analiza własnych zasobów.	Doradca zawodowy	Zgodnie z planem lekcji
6	Cyfrowy warsztat ósmoklasisty – szkoły, zawody, proces rekrutacji do szkół ponadpodstawowych, czynniki wyboru szkoły i zawodu	Wykorzystywanie platform edukacyjnych, baz zawodów i stron internetowych do planowania wyboru.	Praca online, zadania wyszukiwawcze, weryfikacja źródeł.	Doradca zawodowy	Zgodnie z planem lekcji
7	AI i technologie – co zmieni się w zawodach?	Rozpoznawanie wpływu nowych technologii i AI na zadania zawodowe i formy zatrudnienia.	Studium przypadku, dyskusja, mini-projekt.	Doradca zawodowy	Zgodnie z planem lekcji
8	Doświadczenie, kompetencje i przedsiębiorczość	Rozpoznawanie znaczenia wolontariatu, projektów społecznych, aktywności i przedsiębiorczości dla rozwoju.	Mapa kompetencji, plan działania.	Doradca zawodowy	Zgodnie z planem lekcji
9	Moja decyzja edukacyjno-zawodowa – wariant A, B i C	Planowanie kilku wariantów ścieżki i przewidywanie konsekwencji wyborów.	Indywidualny plan, konsultacje, analiza scenariuszy.	Doradca zawodowy	Zgodnie z planem lekcji
10	Moja przyszła ścieżka – podsumowanie i plan działania. Insytytucje wspierające (CWRKDiZ, OHP, WUP, PUP, agencje zatrudnienia, biura karier).	Planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej z wykorzystaniem narzędzi informatycznych. Identyfikacja osób i instytucji pomocowych.	Portfolio, plan działania, konsultacja.	Doradca zawodowy	Zgodnie z planem lekcji

6. Pozostałe działania dla uczniów klas VII–VIII

Lp.	Działanie	Odbiorcy	Cel	Sposób realizacji	Osoby odpowiedzialne	Termin	Partnerzy
1	Konsultacje indywidualne z uczniami	VII–VIII	Wsparcie w wyborze szkoły i zawodu; analiza zasobów i informacji o rynku pracy.	Konsultacja indywidualna; możliwość korzystania z cyfrowych narzędzi doradztwa.	Doradca zawodowy	Cały rok, według potrzeb	PPP, OHP, inne instytucje
2	Konsultacje dla uczniów wymagających dodatkowego wsparcia	VII–VIII oraz rodzice	Wsparcie w sytuacjach wymagających uwzględnienia indywidualnych możliwości i ograniczeń.	Indywidualne konsultacje, współpraca ze specjalistami.	Doradca, pedagog, psycholog	Cały rok	PPP i instytucje zewnętrzne
3	Wizyty zawodoznawcze	VII–VIII	Poznanie środowiska pracy w wybranych zawodach.	Wizyty u pracodawców, w szkołach prowadzących kształcenie zawodowe, CKZ lub placówkach kształcenia ustawicznego.	Doradca/wychowawcy	Cały rok	Pracodawcy, szkoły, BCU, CKZ
4	Spotkania z przedstawicielami zawodów i branż	VII–VIII	Poznanie realnych zadań, kompetencji i warunków pracy.	Spotkania stacjonarne/online; pytania i zadania uczniów.	Doradca/wychowawcy	Cały rok	Pracodawcy, rodzice, przedstawiciele branż
5	Targi edukacyjne / prezentacje szkół	VII - VIII	Analiza ofert szkół i kryteriów rekrutacyjnych.	Targi, spotkania, praca z ofertami szkół.	Doradca zawodowy	II semestr	Szkoły ponadpodstawowe

7. Działania skierowane do rodziców

- spotkania/ pedagogizacja (wysyłanie ,materiałów) o ofercie szkół ponadpodstawowych oraz zasadach rekrutacji (kier. 5);
- materiały wspierające w wyborach edukacyjno-zawodowych;
- indywidualne konsultacje z doradcą zawodowym; udostępnianie cyfrowych narzędzi i informato-
rów (również przez dziennik elektroniczny)

Lp.	Działanie	Odbiorcy	Cel	Metody i formy	Osoby odpowiedzialne	Termin	Partnerzy
1	Mini Targi Edukacyjne w szkole Jak wspierać dziecko w wyborze szkoły ponadpodstawowej?	Rodzice klas VII–VIII	Wsparcie rodziców w planowaniu ścieżki	Informacja wysłana do rodziców poprzez	Doradca zawodowy	I/II semestr	Szkoły ponadpodstawowe, instytucje doradcze

Lp.	Działanie	Odbiorcy	Cel	Metody i formy	Osoby odpowiedzialne	Termin	Partnerzy
	Spotkanie „System edukacji po szkole podstawowej. Zasady rekrutacji, terminy” - udostępnienie materiałów dotyczących rekrutacji. Pedagogizacja: Webinar: „Jak wybrać szkołę po podstawówce?” https://newsletter.mapakarier.org/webinar8klasa2025 Webinar :”Jak pomóc dziecku w wyborach edukacyjno-zawodowych?” Mapa Karier https://www.youtube.com/watch?v=-PZK_nseel&t=134s Webinar: „Akcja Rekrutacja 2026-webinarium dla kandydatów do szkół ponadpodstawowych” https://dziennik.vulcan.edu.pl/akcja-rekrutacja/ Webinar: „Szkoła średnia bez tajemnic” https://www.nowaera.pl/szkola-srednia-bez-tajemnic?utm_source=adme-tries&utm_medium=email&utm_campaign=PP_SSBT_etap2_lead_psychotest_rodzic_zewnetrzny Materiał edukacyjny: 5 rzeczy, o których warto pamiętać, rozmawiając z dzieckiem o ścieżce edukacyjno-zawodowej https://mapakarier.org/blog/44/5-rzeczy-o-ktorych-warto-pamietac-rozmawiajac-z-dzieckiem-o-sciezce-edukacyjnozawodowej/ Materiał edukacyjny: Jak pomóc dziecku w wyborze szkoły ponadpodstawowej? https://mapakarier.org/blog/136/jak-pomoc-dziecku-w-wyborze-szkoly-ponadpodstawowej/ Materiał edukacyjny: „Czynniki ważne przy planowaniu kariery zawodowej” https://www.metis.pl/content/view/204/32		edukacyjno-zawodowej dziecka; przedstawienie aktualnych źródeł informacji.	dziennik elektroniczny:			
2	Informacje o prognozach rynku pracy i cyfrowych narzędziach	Rodzice klas VII–VIII	Zapoznanie z prognozami, bazami zawodów, platformami edukacyjnymi i kanałami komunikacji z doradcą.	Informacja wysłana do rodziców poprzez dziennik elektroniczny:	Doradca zawodowy	Cały rok	—

Lp.	Działanie	Odbiorcy	Cel	Metody i formy	Osoby odpowiedzialne	Termin	Partnerzy
3	Konsultacje indywidualne	Rodzice	Wsparcie w sytuacjach indywidualnych.	Konsultacje po umówieniu konkretnego terminu i w ramach dyżurów dla rodziców według ustalonego w szkole harmonogramu.	Doradca, pedagog, psycholog	Cały rok - w razie potrzeby zgłaszanej przez rodzica	PPP, instytucje zewnętrzne
4	Rodzic jako przedstawiciel zawodu	Chętni rodzice	Poznanie środowiska pracy i rzeczywistych zadań zawodowych.	Spotkanie z klasą, prezentacja, rozmowa.	Wychowawcy klas	Cały rok	Rodzice

8. Współpraca z partnerami zewnętrznymi

Program realizacji doradztwa zawodowego na dany rok szkolny jest opracowywany z uwzględnieniem współpracy z lokalnymi lub regionalnymi pracodawcami, izbami gospodarczymi lub organizacjami zrzeszającymi pracodawców - w zależności od podpisanych porozumień o współpracy. Rolą tych podmiotów jest przede wszystkim umożliwienie organizacji wizyt zawodoznawczych w szkole oraz wycieczek zawodoznawczych w miejscach pracy. W organizację tych działań mogą być też włączani rodzice uczniów.

- Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną nr 2 w Sosnowcu
- Cechem Rzemiosł w Sosnowcu
- OHP w Sosnowcu
- Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej przy Wojewódzkim Urzędzie Pracy w Katowicach – Oddział Zamiejscowy w Sosnowcu
- Powiatowym Urzędem Pracy w Sosnowcu
- lokalnymi i regionalnymi pracodawcami;
- szkołami ponadpodstawowymi, w tym prowadzącymi kształcenie ogólne i zawodowe;
- branżowymi centrami umiejętności, Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Sosnowcu
- publicznymi służbami zatrudnienia, (w zależności od potrzeb – agencjami zatrudnienia)
- innymi instytucjami i przedstawicielami branż.

Instytucja / partner	Zakres współpracy
Poradnia psychologiczno-pedagogiczna	diagnoza predyspozycji, wsparcie uczniów ze SPE, konsultacje, warsztaty, badania zainteresowań i uzdolnień
Publiczne służby zatrudnienia (urzędy pracy)	informacja o rynku pracy, zawodach, prognozach zapotrzebowania na pracowników, warsztaty
Ochotnicze Hufce Pracy (OHP)	poradnictwo zawodowe, informacja o formach wsparcia młodzieży, warsztaty
Agencje zatrudnienia (w miarę potrzeb)	informacja o rynku pracy i wymaganiach pracodawców

Instytucja / partner	Zakres współpracy
Pracodawcy lokalni i regionalni, izby gospodarcze/Cech Rzemiosł	współtworzenie programu doradztwa, wizyty zawodoznawcze, spotkania z uczniami i rodzicami
Branżowe centra umiejętności (BCU)	warsztaty, doświadczenie zawodowe uczniów, wsparcie merytoryczne szkoły i doskonalenie nauczycieli
Szkoły ponadpodstawowe oraz centra kształcenia zawodowego	prezentacja oferty, dni otwarte, wizyty zawodoznawcze, wsparcie rekrutacji

Podstawa prawna: § 8 rozporządzenia w brzmieniu Dz. U. z 2026 r. poz. 73 (rozszerzenie katalogu partnerów o publiczne służby zatrudnienia, OHP i agencje zatrudnienia).

Wizyty zawodoznawcze służą poznaniu przez uczniów środowiska pracy w wybranych zawodach. Mogą być organizowane w:

- podmiotach stanowiących potencjalne miejsce zatrudnienia absolwentów, w szczególności u pracodawców;
- branżowych centrach umiejętności;
- szkołach prowadzących kształcenie zawodowe;
- centrach kształcenia zawodowego;
- placówkach kształcenia ustawicznego.

9. Metody i formy realizacji

- obowiązkowe zajęcia z doradztwa zawodowego w klasach VII–VIII (min. 10 godz. w kl. VII i 10 godz. w kl. VIII);
- warsztaty aktywizujące (bilans zasobów, autoprezentacja, ćwiczenia prezentowania siebie), projekty zespołowe i praca metodą projektu;
- indywidualne konsultacje i porady doradcze;
- preorientacja i orientacja zawodowa poprzez zabawę, obserwację i poznawanie zawodów (przedszkole, kl. I–VI);
- wizyty zawodoznawcze u pracodawców i w szkołach prowadzących kształcenie zawodowe; w przypadku nawiązania współpracy — także w branżowym centrum umiejętności (BCU), o ile jego oferta będzie dostępna, adekwatna i możliwa organizacyjnie;
- praca z cyfrowymi narzędziami doradztwa, portalami ofert pracy i Zintegrowaną Platformą Edukacyjną;
- realizacja tematów na lekcjach przedmiotowych i godzinach z wychowawcą (podejście międzyprzedmiotowe).
- warsztaty, dyskusje, burze mózgów, studia przypadku,
- testy i kwestionariusze diagnostyczne – stosowane adekwatnie do celu i z poszanowaniem zasad pracy doradczej;
- praca projektowa i zadaniowa;
- praca z komputerem, internetem i cyfrowymi narzędziami doradztwa;
- spotkania z przedstawicielami zawodów, pracodawcami i instytucjami;
- targi edukacyjne, wizyty zawodoznawcze i wycieczki;
- konsultacje dla rodziców;
- materiały informacyjne i zasoby biblioteczne.

10. Ewaluacja programu

- analiza udziału uczniów i rodziców w konsultacjach, spotkaniach i wydarzeniach;

- informacje zwrotne od nauczycieli i partnerów zewnętrznych;
- analiza aktualności wykorzystywanych danych i źródeł informacji o rynku pracy;
- sprawozdanie półroczne i roczne doradcy zawodowego;
- wnioski do programu na kolejny rok szkolny.

Wskaźniki:

- liczba zrealizowanych godzin obowiązkowych zajęć z doradztwa w kl. VII i VIII(min. 10 + 10);
- liczba działań w podziale na klasy i kierunki polityki (1–8);
- liczba wizyt zawodoznawczych, spotkań i konsultacji (uczniowie, rodzice);
- odsetek uczniów klas VIII objętych indywidualnym doradztwem.
- informacja o wyniku rozpoznania dostępności BCU w okolicy oraz o ewentualnie podjętej współpracy (działanie warunkowe, niepodlegające gwarancji realizacji).

Narzędzia:

- ankiety/ analiza dokumentacji/wywiady/rozmowy (dzienniki);

11. Dokumentowanie realizacji

- dzienniki zajęć i dokumentacja przebiegu zajęć;
- harmonogramy i listy uczestników wydarzeń, jeśli są wymagane;
- materiały informacyjne i prezentacje;
- notatki z konsultacji i współpracy z partnerami – z zachowaniem zasad ochrony danych;
- ankiety i podsumowania ewaluacyjne;
- sprawozdanie z realizacji programu.

12. Uwagi do realizacji

Tematy i terminy mogą być dostosowywane do aktualnej sytuacji uczniów, terminów rekrutacji, aktualnych prognoz rynku pracy, ofert szkół ponadpodstawowych oraz możliwości współpracy z pracodawcami i instytucjami. W przypadku aktualizacji źródeł cyfrowych należy korzystać z aktualnych, wiarygodnych i ogólnodostępnych zasobów.

13. Oczekiwane efekty — sylwetka absolwenta

Absolwent szkoły podstawowej zna swoje mocne strony i zainteresowania, orientuje się w świecie zawodów i rynku pracy, rozumie wpływ nowych technologii na zawody oraz świadomie wybiera dalszą ścieżkę kształcenia (szkoła ponadpodstawowa), znając jej ofertę i zasady rekrutacji. W przypadku nawiązania współpracy z pracodawcami lub branżowym centrum umiejętności (BCU) uczniowie mogą dodatkowo poznać rzeczywiste środowisko pracy w wybranych zawodach.

14. Zatwierdzenie

Opracowała: Jolanta Czapla (szkolny doradca zawodowy)

Zaopiniowano przez Radę Pedagogiczną: 2026 r.

Zatwierdził Dyrektor Szkoły: (data i podpis)

Program opracowano zgodnie ze stanem prawnym uwzględniającym zmiany obowiązujące od 1 września 2026 r. (Dz. U. z 2026 r. poz. 73) oraz Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2026/2027.

Załącznik
Wykaz działań/harmonogram działań